

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

2007/13502-7-109960/2007-TEBA

Klassering

B00

Dato

10.12.2007

Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Vedlagt oversendes Fredrikstad kommunes høringsuttalelse vedrørende forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven.

Med hilsen

Terje Berg Alvheim
spesialkonsulent

Vedlegg:

- 1 Fredrikstad kommunes høringsuttalelse
- 2 Utskrift av møtebok

FREDRIKSTAD KOMMUNES HØRINGSUTTALELSE

FORSLAG OM ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN

Bystyrets vedtak 06.12.2007:

Fredrikstad kommune avgir slik uttalelse:

(Uttalelse om noen av punktene i høringsbrevet.)

1. Innføring av rett til videregående opplæring for voksne født etter 1. Januar 1978.

- Innføring av en slik rett vil gjøre det lettere for personer som av ulike grunner ikke har eller ikke får fullført videregående skole til å skaffe seg fagopplæring eller høyere utdanning. I et arbeidsliv som krever omstilling og overgang til nye yrker må mennesker gis en ny sjanse til å etablere seg i et nytt yrke.
- En større del av minoritetsspråklig ungdom som bosetter seg i kommunene kommer fra land med mangelfulle utdanningssystemer. Dette innebærer at mange unge vil kunne ha svært mangelfulle kunnskaper. Følgen blir ofte at disse må bruke lang tid på å gjennomgå grunnskolen, ofte til de er over 20 år. Videre vil flere i denne gruppen ha svake språkferdigheter og av den grunn få muligheter til å fullføre videregående opplæring. Ny lovbestemmelse om utvidet rett til videregående opplæring støttes fullt ut ettersom det vil gi flere unge muligheter til å lykkes i en fagopplæring eller i en høyere utdanning.

2. Endring av lovbestemmelsene om tilpasset opplæring og spesialundervisning

- Fredrikstad kommune ser det som helt nødvendig å presisere prinsippet om å videreføre bestemmelsene om tilpasset opplæring dersom dette tas ut av ny formålsparagraf. Det sies i høringsdokumentet at "Forslaget innebærer ingen realitetsendring, kun en lovteknisk justering". Vi forutsetter at dette blir en realitet. Det sies også at forslaget om at Opplæringslovens § 5 skal regulere både tilpasset opplæring og spesialundervisning innebærer ingen endring av rettstilstanden og har derfor i seg selv ingen økonomiske eller administrative konsekvenser. Det bør vurderes om "tilpasset opplæring" kan plasseres under en annen lovparagraf da en plassering under § 5 tradisjonelt kan gi en oppfatning av at "tilpasset opplæring" vil bli en juridiske rettighet på linje med spesialundervisning. Dersom bestemmelsen vil bli en individuell, juridisk rett, må konsekvensene utredes nærmere, både praktisk og økonomisk.

3. Forslag om endring av opplæringslovens § 5 – 3 slik at det i visse tilfeller kan gis spesialundervisning etter enkeltvedtak uten at det foreligger sakkyndig vurdering.

- Ifølge departementet vil dette gi færre utredningsoppgaver for PPT. Den frigjorte tidsressursen skal kunne brukes til systemrettet arbeid. Fredrikstad kommune ser det som hensiktsmessig at arbeid med sakkyndig vurdering ved PPT forenkles. Vi er imidlertid ikke sikre på om dette vil frigjøre ressurser totalt sett i kommunen. Skolene selv vil trolig måtte foreta en type vurdering som blir mer omfattende enn den de gjør i dag. Dette kan innebære en økt ressursbruk i virksomhetene. Når de praktiske konsekvensene av en slik ordning er avklart, kan det bli nødvendig at stat og kommune vurderer de økonomiske konsekvensene av at noe av vurderingsarbeidet blir flyttet fra PPT til skole.

4. Innføring av rett til særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige elever i videregående opplæring

- En stor gruppe av de minoritetsspråklige elevene har behov for lang tids språkopplæring for å kunne få fullt utbytte av opplæringstilbudene i fag. Dette gjelder spesielt elever med mangelfull skolegang i hjemlandet. Under dagens lovbestemmelser synes det som om disse elevenes språkstimulering og språkferdigheter ikke blir godt nok ivarettatt i videregående skoler. En presisering av retten til språkopplæring i videregående skole er nødvendig. I dag synes det som om kommunen tar et større ansvar for denne delen av opplæringstilbudet enn nødvendig. Elevene selv vil få en bedre oppfølging, totalt sett, når de får språkopplæring også i videregående skole.

5. Utvidelse av mandatet til Foreldreutvalget for grunnskolen.

- Dette ser vi i sammenheng med at et bedre samarbeid mellom skole og foresatte gir bedre resultater for elevene i skolen, sosialt og faglig. Fredrikstad kommune har deltatt i et prosjekt i regi av FUG: "Minoritetsspråklige foreldre en ressurs elevenes opplæring i skolen". Dette prosjektet viser at foreldremedvirkning fra barnehage til videregående skole er svært viktig, og i mange tilfelle en forutsetning for en vellykket skolegang for eleven. Spesielt er foreldrenes medvirkning i overgangene mellom utdanningsnivåene viktig. Forslaget støttes fullt ut.

6. Utvidelse av retten til tegnspråkopplæring i grunnskolen

- Forslaget støttes fullt ut

7. Forslag om å innføre plikt til ordning med gratis frukt og grønnsaker i ungdomsskoler og kombinerte skoler.

- Finansiering av dagens ordning synes ikke å være tilstrekkelig i forhold til skolenes og kommunens totale utgifter ved administrasjon, lagring og utdeling av frukt og grønnsaker. Fordeling og oppskjæring gir økt bruk av tid og dermed økte kostnader. Dette synes ikke å være tatt med i i beregningen av kostnadene ved ordningen.
- Ordningen skal gjelde alle trinn i grunnskole (1- 10), og finansieres med statlige midler.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2007/13502
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 97181/2007
Klassering: B00
Saksbehandler: Terje Berg Alvheim

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samarb.- og arb.miljøutv. omsorgs- og oppv.seksjon	14.11.2007	68/07
Oppvekstutvalget	15.11.2007	64/07
Formannskapet	22.11.2007	170/07
Bystyret	06.12.2007	145/07

Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler Oppvekstutvalget å fremme slik innstilling til Formannskapet:

1. Fredrikstad kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med vedlegg 1

Fredrikstad, 04.11.07

Samarb.- og arb.miljøutv. omsorgs- og oppv.seksjons behandling 14.11.2007:

Voting:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Samarb.- og arb.miljøutv. omsorgs- og oppv.seksjons uttalelse 14.11.2007:

1. Fredrikstad kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med vedlegg 1

Oppvekstutvalgets behandling 15.11.2007:

Forslag fremsatt i møtet:

På vegne av FrP fremmet repr. Marianne Kristiansen følgende forslag til pkt. 1,2 5, 6, og 7 i Rådmannens høringsnotat.:

Høring – forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven

1. *Opplæringslovens § 4A-3 første ledd annet punkt beholdes som i dag.*
2. *Endringsforslaget støttes*
5. *Endringsforslaget støttes*
6. *Endringsforslaget støttes*
7. *En lovfestet generell plikt til å holde elever med frukt og grønt støttes under forutsetning at det dekkes med økonomi/ressurser. En forutsetning er det også at fruktspisingen ikke går på bekostning av undervisningstid eller blir en mer-belastning for renholdspersonalet*

På vegne av KrF og V fremmet repr. Vigdis Larsen følgende forslag:

Tilføydelse under pkt 7:

"ordningen skal gjelde alle trinn i grunnskolen (1-10), og skal finansieres med statlige midler"

På vegne av SV fremmet repr. Tom Dreyer følgende forslag til punkt 3 i Rådmannens høringsnotat:

Fredrikstad SV ønsker at opplæringsloven § 5-3 beholdes som i dag.

Votering:

Punkt 1 i rådmannens forslag til høringsuttalelse, ble satt opp mot pkt 1 i FrP's forslag. Rådmannens innstilling ble vedtatt med 6 stemmer mot 3 (1 FrP, 1FS og 1H) som ble avgitt for forslag fra FrP.

Punkt 2 i rådmannens forslag til høringsuttalelse ble enstemmig vedtatt.

Punkt 3 i rådmannens forslag til høringsuttalelse ble satt opp mot SV's forslag. Rådmannens innstilling ble vedtatt med 8 stemmer mot 1 (1SV) som ble avgitt for forslag fra SV.

Punkt 4 i rådmannens forslag til høringsuttalelse ble enstemmig vedtatt.

Punkt 5 i rådmannens forslag til høringsuttalelse ble enstemmig vedtatt.

Punkt 6 i rådmannens forslag til høringsuttalelse ble enstemmig vedtatt

Punkt 7 i rådmannens forslag til høringsuttalelse ble satt opp mot FrP's forslag. Rådmannens forslag ble vedtatt med 6 stemmer mot 3 (1FrP, 1H, 1FS), som ble avgitt for FrP's forslag.

Forslag om tilføyelse under punkt 7, fremmet av KrF og V ble vedtatt med 5 stemmer mot 4 (3AP, 1SV).

Oppvekstutvalgets innstilling til Formannskapet 15.11.2007:

1. Fredrikstad kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med vedlegg 1

Formannskapets behandling 22.11.2007:

Rådmannen presiserte Oppvekstutvalgets innstilling til Formannskapet:

Fredrikstad kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med vedlegg 1, *med de endringer som fremkommer i oppvekstutvalgets behandling.*

Votering:

Oppvekstutvalgets innstilling ble vedtatt med 7 stemmer (FrP 3, H 2, KrF 1, V 1) mot 6 stemmer (Ap 4, SV 1, Pp 1) som ble avgitt for rådmannens innstilling.

Formannskapets innstilling av 22.11.2007 til Bystyret:

Fredrikstad kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med vedlegg 1, med de endringer som fremkommer i oppvekstutvalgets behandling.

Bystyrets behandling 06.12.2007:

Representanten Arld Skau tok opp SV's forslag fra Oppvekstutvalget:

Votering:

Forslag fremsatt av Arild Skau fikk 4 stemmer (SV 2, Sp 1, Bym 1) og falt. Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt, 52 medlemmer tilstede.

Bystyrets vedtak 06.12.2007:

Fredrikstad kommune avgir slik uttalelse:

(Uttalelse om noen av punktene i høringsbrevet.)

1. Innføring av rett til videregående opplæring for voksne født etter 1. Januar 1978.

- Innføring av en slik rett vil gjøre det lettere for personer som av ulike grunner ikke har eller ikke får fullført videregående skole til å skaffe seg fagopplæring eller høyere utdanning. I et arbeidsliv som krever omstilling og overgang til nye yrker må mennesker gis en ny sjanse til å etablere seg i et nytt yrke.
- En større del av minoritetsspråklig ungdom som bosetter seg i kommunene kommer fra land med mangelfulle utdanningssystemer. Dette innebærer at mange unge vil kunne ha svært mangelfulle kunnskaper. Følgen blir ofte at disse må bruke lang tid på å gjennomgå grunnskolen, ofte til de er over 20 år. Videre vil flere i denne gruppen ha svake språkferdigheter og av den grunn få muligheter til å fullføre videregående opplæring.

Ny lovbestemmelse om utvidet rett til videregående opplæring støttes fullt ut ettersom det vil gi flere unge muligheter til å lykkes i en fagopplæring eller i en høyere utdanning.

2. Endring av lovbestemmelsene om tilpasset opplæring og spesialundervisning

- Fredrikstad kommune ser det som helt nødvendig å presisere prinsippet om å videreføre bestemmelsene om tilpasset opplæring dersom dette tas ut av ny formålsparagraf. Det sies i høringsdokumentet at "Forslaget innebærer ingen realitetsendring, kun en lovteknisk justering". Vi forutsetter at dette blir en realitet. Det sies også at forslaget om at Opplæringslovens § 5 skal regulere både tilpasset opplæring og spesialundervisning innebærer ingen endring av rettstilstanden og har derfor i seg selv ingen økonomiske eller administrative konsekvenser. Det bør vurderes om "tilpasset opplæring" kan plasseres under en annen lovparagraf da en plassering under § 5 tradisjonelt kan gi en oppfatning av at "tilpasset opplæring" vil bli en juridiske rettighet på linje med spesialundervisning. Dersom bestemmelsen vil bli en individuell, juridisk rett, må konsekvensene utredes nærmere, både praktisk og økonomisk.

3. Forslag om endring av opplæringslovens § 5 – 3 slik at det i visse tilfeller kan gis spesialundervisning etter enkeltvedtak uten at det foreligger sakkyndig vurdering.

- Ifølge departementet vil dette gi færre utredningsoppgaver for PPT. Den frigjorte tidsressursen skal kunne brukes til systemrettet arbeid. Fredrikstad kommune ser det som hensiktsmessig at arbeid med sakkyndig vurdering ved PPT forenkles. Vi er imidlertid ikke sikre på om dette vil frigjøre ressurser totalt sett i kommunen. Skolene selv vil trolig måtte foreta en type vurdering som blir mer omfattende enn den de gjør i dag. Dette kan innebære en økt ressursbruk i virksomhetene. Når de praktiske konsekvensene av en slik ordning er avklart, kan det bli nødvendig at stat og kommune vurderer de økonomiske konsekvensene av at noe av vurderingsarbeidet blir flyttet fra PPT til skole.

4. Innføring av rett til særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige elever i videregående opplæring

- En stor gruppe av de minoritetsspråklige elevene har behov for lang tids språkopplæring for å kunne få fullt utbytte av opplæringstilbudene i fag. Dette gjelder spesielt elever med mangelfull skolegang i hjemlandet. Under dagens lovbestemmelser synes det som om disse elevenes språkstimulering og språkferdigheter ikke blir godt nok ivarettatt i videregående skoler. En presisering av retten til språkopplæring i videregående skole er nødvendig. I dag synes det som om kommunen tar et større ansvar for denne delen av opplæringstilbudet enn nødvendig. Elevene selv vil få en bedre oppfølging, totalt sett, når de får språkopplæring også i videregående skole.

5. Utvidelse av mandatet til Foreldreutvalget for grunnskolen.

- Dette ser vi i sammenheng med at et bedre samarbeid mellom skole og foresatte gir bedre resultater for elevene i skolen, sosialt og faglig. Fredrikstad kommune har deltatt i et prosjekt i regi av FUG: "Minoritetsspråklige foreldre en ressurs elevenes opplæring i skolen". Dette prosjektet viser at foreldremedvirkning fra barnehage til videregående skole er svært viktig, og i mange tilfelle en forutsetning for en vellykket skolegang for eleven. Spesielt er foreldrenes medvirkning i overgangene mellom utdanningsnivåene viktig. Forslaget støttes fullt ut.

6. Utvidelse av retten til tegnspråkopplæring i grunnskolen

- Forslaget støttes fullt ut

7. Forslag om å innføre plikt til ordning med gratis frukt og grønnsaker i ungdomsskoler og kombinerte skoler.

- Finansiering av dagens ordning synes ikke å være tilstrekkelig i forhold til skolenes og kommunens totale utgifter ved administrasjon, lagring og utdeling av frukt og grønnsaker. Fordeling og oppskjæring gir økt bruk av tid og dermed økte kostnader. Dette synes ikke å være tatt med i beregningen av kostnadene ved ordningen.
- Ordningen skal gjelde alle trinn i grunnskole (1- 10), og finansieres med statlige midler.

Fredrikstad, 10.12.2007

Rett utskrift.

Anita Simensen
sekretær

Utskrift til: Omsorgs- og oppvekstseksjonen v/ Terje Berg Alvheim

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet har sendt ut endringsforslag til 7 punkter i Opplæringsloven ut på høring. De 7 punktene kommenteres i eget vedlegg til saken. Rådmannen anbefaler at Fredrikstad kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med innholdet i vedlegget.

Vedlegg

1. Forslag til høringsuttalelse

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

2. Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet
3. Høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet

Saksopplysninger

Kunnskapsdepartementet har sendt ut høringsbrev om forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven.

Endringsforslagene:

1. Rett til videregående opplæring for voksne født etter 1. januar 1978.
Departementet foreslår at opplæringsloven § 4A-3 første ledd annet punktum, som bestemmer at kun voksne født før 1. januar 1978 har rett til videregående opplæring, endres og erstattes med en aldersgrense på 25 år. På denne måten vil voksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, etter søknad få rett til videregående opplæring fra og med det året de fyller 25 år. Samtidig foreslås å innta et nytt § 4A-3 første ledd tredje punktum om at fylkeskommunen, dersom særlige grunner tilsier det, etter søknad kan la ungdom med rett til videregående opplæring etter ungdomsretten i § 3-1, få videregående opplæring etter voksenretten i § 4A-3 i stedet.
2. Forslag om innarbeiding av lovens krav om tilpasset opplæring i opplæringslovens kapittel 5 om spesialundervisning.
Departementet foreslår at kapittel 5 i opplæringsloven om spesialundervisning blir gjort om til et kapittel som både omfatter tilpasset opplæring og spesialundervisning. Det betyr at kapitteloverskriften endres slik at den både nevner tilpasset opplæring og spesialundervisning. I tillegg tilføyes en ny § 5-1 om tilpasset opplæring med samme ordlyd som i dagens § 1-2 femte ledd. Nåværende § 5-1 om spesialundervisning blir ny § 5-2 (en bestemmelse som i dag er tom). De påfølgende bestemmelsene beholder sin nummerering og gjelder som tidligere bare spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp.
3. Forslag om endring av opplæringslovens § 5 – 3 slik at det i visse tilfeller kan gis spesialundervisning etter enkeltvedtak uten at det foreligger sakkyndig vurdering.
Departementet foreslår at opplæringsloven § 5-3 blir justert slik at sakkyndig vurdering - før vedtak om spesialundervisning fattes - skal innhentes *når det er nødvendig for at saken skal bli opplyst*. I tillegg foreslås at det i alle tilfelle må innhentes sakkyndig vurdering *der eleven eller foresatte ber om det*.
4. Særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige elever i videregående opplæring
Departementet foreslår at det blir presisert i ny § 3-12 i opplæringsloven at elever i videregående opplæring med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt språkopplæring til de har tilstrekkelige kunnskaper i norsk til å følge den vanlige opplæringen i skolen.
Departementet foreslår en tilsvarende endring i privatskoleloven, dvs. at privatskoleloven § 3-5 også gjøres gjeldende for elever i videregående skoler i Norge med paralleller i den offentlige skolen.
5. Mandatet til Foreldreutvalget i grunnskolen (FUG)
På bakgrunn av vurderingen ovenfor foreslås FUGs mandat utvidet til også å gjelde første året i videregående opplæring. Nåværende bestemmelse i opplæringsloven § 11-9 må endres for å synliggjøre dette. I tillegg ser departementet det som nødvendig å gjøre påfølgende endringer og tilføyelser i forskrift til opplæringsloven, bl.a. kap. 20.

6. Utvidelse av retten til tegnspråkopplæring i grunnskolen

Departementet foreslår at opplæringsloven § 2-6 endres slik at elever som etter sakkyndig vurdering har behov for det gis rett til grunnskoleopplæring i og på tegnspråk.

7. Forslag om å innføre plikt til ordning med gratis frukt og grønnsaker i ungdomsskoler og kombinerte skoler.

Departementet foreslår at det lovfestes en generell plikt i opplæringsloven og privatskoleloven for kommuner og privatskoler til å holde elever med gratis frukt og grønnsaker. Nærmere bestemmelser om ansvaret for ordningen og omfanget av plikten vil bli fastsatt i forskrift. På nåværende tidspunkt vil plikten omfatte alle elever på skoler med ungdomstrinn, det vil si både rene ungdomsskoler (8.–10. trinn) og kombinerte skoler (1.–10. trinn).

Høringsfrist er 10. desember 2007.

Økonomiske konsekvenser

Departementet har for det enkelte punkt vurdert de økonomiske konsekvensene av forslagene til lovendringer.

Rådmannen har kommentert dette i høringsforslaget under det enkelte punkt i tilfelle Fredrikstad kommune setter spørsmål ved de betraktninger som er gjort av departementet,

Ansattes medbestemmelse

Saken behandles i Samarbeids og arbeidsmiljøutvalget.

Vurdering

Rådmannen viser til vedlagte forslag til høringsuttalelse. Her fremkommer vurderinger i forhold til de enkelte punktene.

Rådmannen anbefaler at Fredrikstad kommune avgir høringsuttalelse i samsvar med vedlegg 1